

[Hanne Reintoft.]

En udvidelse af sammenlægningsgrænserne vil betyde, at der åbnes adgang for udvidelse af vore kapitalistiske storlandbrug, og de mindre landbrugere vil hurtigt blive til ufaglærte arbejdere eller arbejdsløse eller simpelt hen lønarbejdere for godsejerne. Vejen fra det mindre landbrugs ophør og til landmændenes ansættelse som lønarbejdere er efterhånden ikke mere lang. Landmændene skal forrenté og afdrage store pengebeløb, som andre har stillet til rådighed for dem. Det er på samme måde, arbejderne må frembringe overskud til driftsherren til forrentning og afdrag af den investering, han har foretaget for at få arbejdet i gang. Både landmænd og lønmodtagere er således afhængige af den kapital, der bliver stillet til rådighed for deres arbejdspræstation, men der er dog den forskel, at landmændene i væsentlig grad selv, i hvert fald endnu, har kunnet disponere over den kapital, de arbejder med, hvad arbejderne ikke kan trods al snakken om økonomisk demokrati.

Men går det sådan, at der ikke åbnes mulighed for at finansiere landbrugserhvervelsen og driften, så bliver landmændene også tvunget til at blive lønarbejdere. Den vertikale integration er med den stigende afhængighed af kapitalen en større trussel for landmændene end nogen sinde før, og man bliver nødt til at modarbejde den, hvis man vil bevare landbruget med en fornuftig struktur. Hvis lovgivningens rammer ikke er store nok for godsejerne, så kan de frit bygge staldbygninger af enhver størrelse, og de kan også frit købe alt det grovfoder og kraftfoder, som et stort husdyrhold kræver. Landbrugets primære problemer er absolut ikke spørgsmålet om arealgrænserne, men netop spørgsmålet om landbrugsbygningerne.

Når storlandbruget er så ivrig for at få udvidet sammenlægningsgrænserne, er det for at kunne udnytte den tåbelige kornpolitik, man længe har ført. Kornarealerne uvidedes med 18.973 ha sidste år og dækker nu 57 pct. af det totale landbrugsareal mod kun 42 pct. i perioden 1950-54. I den forbindelse er det unægtelig interessant at erindre, hvad jeg sagde den 21. maj i år vedrørende lovforslaget om at give 200 kr. i tilskud til proteinafgrøder for på den måde at nedsikere kornarealerne. Jeg må have lov at

citere mig selv fra sidste folketingsssamling (Folketingets Forhandlinger 1969-70, sp. 6227), hvor jeg sagde:

„Ganske vist siges det i bemærkningerne, at forslagene skal aflaste kornproduktionen og stimulere dyrkningen af proteinafgrøder, men jeg kunne godt lide at vide, hvordan man havde tænkt sig det ført ud i livet, når der er et tilskud på 200 kr. pr. ha til proteinafgrøder, og man bevarer kornordningerne, der giver ca. 1.000 kr. i tilskud pr. ha. Det kan da ikke medføre nogen reduktion i kornproduktionen eller på nogen måde hindre en overskudsproduktion.“

Hertil svarede den daværende landbrugsminister, Peter Larsen (Folketingets Forhandlinger 1969-70, sp. 6232) — og jeg citerer, selv om det ikke var noget særlig sagligt svar:

„Når man kan holde en tale, der vidner om så lidt kendskab til faktiske forhold inden for et erhverv, så tror jeg ikke, jeg vil være i stand til at skaffe det ærede medlem en bedre viden om disse forhold.“

I øvrigt afslog landbrugsminister Peter Larsen at kommentere mit indlæg, fordi mit parti ikke ville støtte den forretningsmæssigt tvivlsomme eksport af korn. Der er imidlertid siden foråret sket det, at vi dels har fået en ny landbrugsminister, dels har udviklingen desværre anerkendt min vurdering af situationen. Proteinarealet er opgjort til 16.000 ha hestebønner, 6.600 ha foderærter og 280 ha sødlupin.

Mens den foregående landbrugsminister kom med negative bemærkninger om mit kendskab til landbruget, var det måske en opgave for den nuværende landbrugsminister at tage mine bemærkninger op til nærmere overvejelse. I tilfælde med dyrkningspræmie for proteinafgrøder var det jo min vurdering, der viste sig at være rigtig. Hvis vi ser på de faktiske forhold i dag, fremgår det, at vi fik et øget kornareal på knap 20.000 ha og et fald i arealet med hestebønner på ca. 4.000 ha. Må jeg derfor tillade mig at spørge landbrugsministeren — i håb om denne gang at kunne få et sagligt svar og ikke noget, der skulle være en vittighed — om han vil nedsætte kornprisen så meget, at kornarealet formindskes og netto-kørneeksporten ophører fra og med 1971.

Oprettelsen af en jordbank med en række